Hónapló

Január

2020

Kányádi Sándor

Aki fázik

Aki fázik, vacogjon,
fújja körmét, topogjon,
földig érő kucsmába,
nyakig érő csizmába,

burkolózzék bundába,
bújjon be a dunyhába,
üljön rá a kályhára—
mindjárt megmelegszik.

Lipták Gábor Városi Könyvtár Balatonfüred

Medvetor hava

Weöres Sándor

Biztatás

Hét-pupu zivatar,
felássuk a kertet.
Ki dolgozni nem akar,
gyümölcsöt se nyelhet.

Hét-karú zivatar,
felmossuk a konyhát.
Ki dolgozni nem akar,
meghúzzuk a kontyát.

Hét-fejű zivatar,
tanuljuk a leckét.
Ki tanulni nem akar,
vegyen más fejecskét.

Nemes Nagy Ágnes

Hóesésben

Szakad a hó nagy cso-
mókban, veréb mászkál
lent a hóban.
Veréb! Elment az
eszed?
A hóesés betemet.
Nem is ugrálsz, ara-
szolsz, hóesésben
vacakolsz.

Fölfújtad a tolladat,
ázott pamutgombolyag.
Mi kell neked? Fatető!
Fatető!
Deszka madáretető.

Varró Dániel

Katonadolog

Hintalóról földre esni
katonadolog.

Gyerekorvost fölkeresni
katonadolog.

A cicától egy karmolás
katonadolog.

Játszótéren eltaknyolás
katonadolog.

Hangyabolyba tenyerelni
katonadolog.

Tükrös ajtót lefejelni
katonadolog.

Hát, a dolgok ahogy állnak,
nem túl jó a katonának.

Tóth Krisztina

Reggeli

Sajnálom, sajnálom,
lekváros a nadrágom!

Mit tegyek, mit tegyek?
Leettem az ingemet.

Az a baj, az a baj,
az ölemben van a vaj.

Hú, de jó, hú, de jó,
kiborult a kakaó.

Ez a szörp, ez a szörp,
mind a tányéromba dőlt.

Odanézz, majonéz,
harci díszben indonéz,

Nutellás homloka,
kenyérmorzsa a foga,

Szalvétából a szája,
asztal alatt kitátja,

Támadás, támadás!
Mézben fürdik a tojás.

- Kis malac, nagy malac,
kezet mosni itt maradsz!

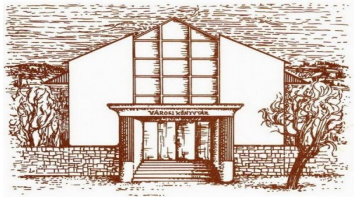

Kiadja: Lipták Gábor Városi Könyvtár Gyerekrészlege
8230 Balatonfüred, Kossuth Lajos u. 35.
Szerkesztő: Sz. Faragó Szilvia
gyerekkönyvtáros
Email: szi8230@gmail.com

Fergeteg havának versei

Adjon Isten minden jót
Ez új esztendõben,
Jobb idõt, mint tavaly vót,
Ez új esztendõben!
Jó tavaszt, õszt, telet, nyárt,
Jó termést és jó vásárt,
Ez új esztendõben!

Új esztendõ érkezik, szóra nyílik szája,
bárcsak teljesülne, minden kívánsága!

Mentovics Éva

Újévi jókívánság

Ballag már az öregedõ,
megfáradt Esztendõ,
vele tart a sok-sok gyermek;
mind a tizenkettõ.

Van, ki tarka virághaját
lenge copfba fogva,
lombot rázva, avart hintve,
mások fogvacogva.

Hálát adva a sok jóért,
siratva a rosszat,
fogadkozva, hogy jövõre
még szebb évet hoznak.

Sorba állnak mindahányan...
Január az élen,
s imádkoznak, hogy ölükbe
sok boldogság férjen.

S ne csak derû, egészség is,
bõség elegendõ.
Így köszöntsön minden házhoz
be az Új Esztendõ!

Donászy Magda:

Újesztendõ

Éjfél tájban
megérkezik
újesztendõ napja,
pilinkélõ
hóhullásban,
jégvirágos fagyban.
Havas ágon lengõ
széllel bélelt kendõ.
Fenyõtoboz
harangozza:
Újesztendõ eljõ!

Szalai Borbála:
Újévi kívánság

Tiktakolva
jár az óra –
pergeti a perceket,
mutatója
nesztelenül
éjfél felé lépeget.

Útra készen
áll az óév:
vállra vette batyuját,
szolgálatát
hamarosan
új esztendő veszi át...

Tizenkettőt
üt az óra –
s a várt vendég beköszön:
fenyőfákon
gyertyák gyúlnak -
minden csupa fényözön...

Hozzon ez az
új esztendő
mindenkinek örömet,
békességben,
boldogságban
nőjenek a gyerekek!

HÓ HAHÓ

Lábam alatt ropog a hó,
fehér minden földön-égen:
ez az, ami nekem való,
erre vártam egész évben!

Legjobb most a hópelyheket
bekapni a levegőben,
nyelvem hegyén olvadjon el,
attól leszek jó erőben!

Jó a jégen korcsolyázni,
szánkót húzni fel a hegyre,
vagy az utcán hógolyózni,
hóemberek jönnek szembe.

Aztán, ha már jéggé fagytam,
kezem-lábam megdermedve,
uzsgyi haza, vár a paplan,
nem vagyok én jegesmedve!

A Himnusz kalandos története

Kölcsey Ferenc úgy halt meg 1838-ban, hogy egy percig sem gondolt rá: műve egyszer mindenki által ismert nemzeti himnusz lesz. A Szépliteraturai Ajándék című folyóirat 1821-ben megjelent számát Kölcsey Ferenc szatmárcsekei magányában, úgyszólván teljes elszigeteltségben olvasta. A lap négy verset közölt egy akkor még ismeretlen XVI. századbeli magyar költő, Balassi Bálint istenes énekeiből. Kölcsey alig írt verset ekkoriban, de az „Oh szegény megromlott s elfogyott magyar nép…” kezdetű költemény ihlető erővel hatott rá. Nemcsak az egykor vitézségéről híres magyar nemzet pusztulásának leírása, hanem a nép-szép-kép-ép rímpárok és a többi formai megoldás is nagy hatást gyakorolt rá. Felszólításnak érezte a vers záró sorait:

> „Ó, kedves nemzetem, hazám, édes felem, / Kivel szerelmetes mind tavaszom, telem, / Keseregj, sírj, kiálts Istenedhez velem; / Nálad, hogy szeretlek, legyen e vers jelem!”

Kölcsey 1822-ben hozzálátott egy új költemény megírásához, amely a Balassi által megénekelt, legfeljebb Isten különös kegyelméből elkerülhető nemzethalál témáját dolgozza fel. Innentől Zrínyi mellett Balassit tartotta a „honszerelem” legfontosabb régi magyar költőjének. Soha nem tudta meg, hogy az ihletadó vers tévesen jelent meg: nem Balassi Bálint, hanem tanítványa, Rimay János írta. Persze nem ez volt az egyetlen tévedés vagy véletlen a Himnusz történetében.

A lapot Kölcsey legjobb barátja, Szemere Pál szerkesztette, de ebben az időben vele sem tartott kapcsolatot. (Szemere Kazinczytól tudakolta, hogy hová költözhetett barátja, mert évek óta semmi hírt nem kap felőle.) Pedig Kölcsey nem utazott el, csak éppen 1818 és 23 között jóformán alig mozdult ki otthonából, akkor is legfeljebb azért, hogy birtokával kapcsolatos peres ügyeit intézze. Öt év alatt összesen 12 verset írt, volt, hogy több mint egy évig semmit. „Igen-igen keveset dolgoztam, de dalaim alakja ekkor fejlett ki” – írta később. Búskomor állapotban telt ez az időszak: „Reggeltől más hajnalig szobámban járkáltam (volt egész év, hogy az udvarról nem mentem ki).” Verset csak akkor tudott írni, ha depressziója alábbhagyott: „Ha sötét képeim engedték, a parasztdal tónját találgatám. Nehezebb stúdiumom egész életemben nem vala.”

Egy kevésbé fontos költemény

A „parasztdal tónját” több művében kipróbálta, írt bordalt és elégikus dalt is magyaros ritmusban. Amikor egy folyóirat 1821-ben verset kért tőle, mégsem az újabb darabokból küldött, hanem korábbi hazafias verseik közül a Rákóczi, hajh és a Hazafiúság címűt. Foglalkoztatta a török-kor és a kuruc-kor költészete is, különösen a protestáns prédikátor költők panaszdalai. Merész, már-már avantgárd újítással ezt a szöveghagyományt és a magyar népi kanásztánc 7+6-os ritmusképletét párosította össze, amikor a Balassinak tulajdonított ének hatására új vers megírásába fogott. (A vers tökéletesen elénekelhető a legismertebb hazai kanásztánc, a Megismerni a kanászt dallamára. Nem szentségtörés: játék.)

Ismerve a költő lassú alkotói módszerét, a verset valamikor 1822 végén kezdhette írni,a Himnusz mostani születésnapja tehát csak a véglegesnek tekintett verzió letisztázásának az évfordulója.

A költő amúgy is nyomott kedélyállapotát ezekben a hetekben tovább rontotta, hogy kezébe került Vályi Nagy Ferenc papköltő frissen megjelent Homérosz-fordítása, amelyben Kölcsey saját Illiász-átültetésének sorait fedezte fel. Nem sokkal később ebből bontakozik ki a magyar irodalomtörténet első plágium-vitája, de a ráismerés elsőre sokkolta Kölcseyt. Birtoka ügyei is rosszul álltak, a család előtt valós veszélyként jelent meg az elszegényedés.

Talán barátja, Szemere Pál februári látogatásának köszönhető, hogy a búskomorság nem vett teljesen erőt Kölcseyn, és lépésről lépésre újra visszatért az irodalmi közéletbe. A plágium-ügy rendezése mellett hamarosan már egy új folyóirat, a Minerva megalapítása foglalkoztatta, amelyet Szemerével közösen szerkesztettek volna. Kölcsey áprilisban verseket küldött a tervezett első számba. Meglepő, hogy az általa legjobbnak talált új költemények között nem szerepel a Himnusz. Kölcsey később is következetes maradt e döntéséhez. Élete végén írott önéletrajzi levelében újra összefoglalta, melyek e korszakának legfontosabb versei: a Hervadsz, hervadsz, szerelem rózsája, az Ültem csolnakomban és a Vanitatum vanitas. A költő sem itt, sem hátramaradt leveleiben és prózai műveiben sem említette meg soha Himnusz című versét!

Először mindjárt hibásan idézték

A Minerva tervezése során Kölcsey arról is írt Szemerének, hogy lapjukban csak magas minőségű írásokat közölnek majd. „Aki nem nekünk valót ír, tömje vagy a zsebjébe vagy a Tudományos Gyűjteménybe, vagy az Aurórába és Zsebkönyvbe.” Újabb meglepetés a Himnusz történetében, hogy Kölcsey egy általa lebecsült lapba, Kisfaludy Károly Aurórájába küldte el versét, ahol 1828 decemberében meg is jelent Hymnus címmel. Nem felel meg tehát a valóságnak, hogy a költő azért látta el a „A magyar nép zivataros századaiból” alcímmel a versét, hogy a kijátssza a cenzúra éberségét.

Erre nem is lett volna szükség, mert a költemény nem keltett különösebb visszhangot. Schedel (Toldy) Ferenc, aki a Tudományos Gyűjteményben írt egy recenziót az Auróra legfrissebb számáról, röviden megemlítette ugyan a verset, de más írásokra ennél jóval több teret szánt. (Az első apró elismerésre újabb négy évet kellett várni. 1832 februárjában a Széchenyi által alapított Pesti Casino felolvasóestek szervezéséről döntött. Kölcsey barátja, Bártfay László az első rendezvényen olvasta fel először nyilvánosan a verset. Az ő Kölcseynek írt levele az első írás, amelyben valaki idézi a Himnusz szövegét, – ráadásul mindjárt hibásan: „Én valék a szerencsés első olvashatni – a Te Hymnusodat: Áld meg Isten a Magyart”. Ezt követően, még ebben az évben jelent meg Kölcsey Ferenc munkáinak első kötete, benne a vers, immár Hymnus, a ‘Magyar nép’ zivataros századaiból címmel.

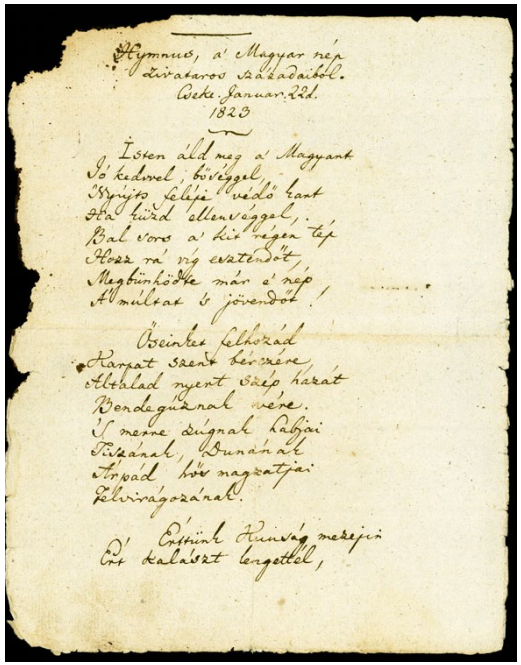
Hymnus, a' Magyar nép
zivataros századaiból.
Csekefalva Januar. 22d.
1823

Isten áld meg a' Magyart
Jó kedvel, bőséggel,
Nyújtó fellje' védő kant
Ha kűzd ellenvágyal,
Bal sors a' kit régen tép
Hozz rá vig esztendőt,
Megbűnhődte már a' nép
A' múltat s jövendőt!

Őseinket felhozád
Karpat szent bérmére
Átbalad nyent szép haza
Bordegűznak vére.
S' mezne dúgnak sabjai
Tiszának, Dunának
Árpád hős magzatjai
Elvirágozának.

Ostunk Hunyág mezejin
Ez kalaszt lengettel,

1838. augusztus 24-én Kölcsey Ferenc úgy halt meg, hogy soha nem gondolt rá: műve egyszer mindenki által ismert nemzeti himnusszá válik. Kölcsey halála után Szemere Pál egy végül töredékben maradt tanulmányt kezdett írni barátja életművéről. Ebben írja le, hogy Kölcsey versét a (tévesen azonosított) Balassi-ének ihlette. Szemere szerint Kölcsey a Himnusz megírásakor „szavát fogadta elődjének", amikor megírta Istenhez kesergő és síró versét. Minden bizonnyal Kölcsey halála és bontakozó kultusza is hozzájárult ahhoz, hogy a Himnuszt egyre többen olvasták és idézték. Mégis: amikor 1843-ban Bartay Endre, a Nemzeti Színház igazgatója kitalálta, hogy az osztrák Gotterhalte vagy a brit God save the King mintájára a magyaroknak is legyen néphimnusza, nem Kölcsey műve jutott eszébe először. A Nemzeti Színház Vörösmarty Mihály Szózatának megzenésítésére írt ki pályázatot, a zsűriben a költővel és egy fiatal zeneszerzővel, Erkel Ferenccel. A végül Egressy Béni által megnyert, sikeres pályázat után egy évvel, 1844. február 29-én új pályadíjat tűzött ki a Nemzeti Színház. Ekkor már „Kölcsey Ferencz koszorús költőnk Hymnusára ének és zenekarra téve" kellett népmelódiát írni a pályázóknak, akik közül a legjobbnak 20 arany jutalom is járt.

Eközben Pozsonyban: Zene egyetlen óra alatt

Erkel Ferenc nem vett részt a Himnusz megzenésítésére kiírt pályázat zsűrijében. Nem tudjuk, hogy ennek az volt-e az oka, hogy már a Szózat sikere után eldöntötte, inkább pályázni akar, vagy egyszerűen nem kérték fel a zsűribe, és ezért választotta a megmérettetést. Tény viszont, hogy már hónapokkal a pályázati határidő előtt befejezte a művét. Időskori visszaemlékezése szerint előzőleg sokáig olvasgatta Kölcsey versét, de aztán egyetlen óra alatt megszületett a végleges zene. Azaz mégsem a teljesen végleges. Erkel művének két kézirata ismert: az 1844-es pályázatra beadott, jeligés kórus-zenekari verzió, és egy sokkal későbbi, aláírt, négyszólamú kórusváltozat. A két zenemű ritmusa különbözik egymástól, és nehéz eldönteni, melyiket tekintsük az „eredeti" Himnusz-zenének.

Látszik, hogy Erkelnek a legnagyobb problémát a Kölcsey-vers szótagszáma okozta. Ezt a zeneszerző szünetek hozzáadásával és egyes szótagok megismétlésével (például: „bősé-éggel") 8-8-ra egyenlítette ki. A négynegyedes ütemek ugyanakkor mégis megőrzik a vers eredeti, népies lüktetését, a Kölcsey által merészen alkalmazott kanásztánc ritmusát. De akármelyik Erkel-verziót fogadjuk is el eredetinek, egyik sem azonos a Himnusz ma ismert zenéjével, hiszen annál Erkel jóval gyorsabb tempójú melódiát szerzett.

A zeneszerző 1844 májusa előtt nyújtotta be pályaművét. Jeligéjét a Vanitatum Vanitasból választotta: „Itt az írás, forgassátok – Érett ésszel, józanon. Kölcsey." A tíztagú bizottság – benne Vörösmarty, Szigligeti Ede és több zeneművész – június 15-én ült össze, hogy elbírálják a tizenhárom beérkezett pályaművet. Egyhangú döntéssel választották ki Erkel művét, értékelésük szerint a pályamű „a költemény szellemét leginkább megközelítő" és a „dallam egyszerűséget és hymnusi emelkedettséget legszerencsésebben" adja vissza.

Dicséretet kapott az előző évi győztes, Egressy Béni is, így ha Erkel mégsem indult volna a pályázaton, ma minden bizonnyal az ő zenéjével ismernénk Kölcsey versét is.

Miért malacperselyben gyűjtjük a pénzünket?

A középkori Angliában az emberek nem vitték a pénzüket a bankba, hanem olcsó agyagkeverékből készített edényekben - korsókban, tálakban - tartották. Ezeknek az alapanyagát, az agyagkeveréket „pygg"-nek nevezték, maguk az edények pedig a „pygg banks", vagy pongyolábban „piggy banks" nevet kapták.

A malacpersely születéséről a következő történet kering: valamikor a 19. században egy angol fazekasműhely „pygg banks" (azaz ilyem tárolóedénye) készítésére kapott megbízást. Csakhogy mivel az egykori alapanyag, az a bizonyos agyagkeverék addigra már kiment a divatból, és a „pygg" névre sem emlékezett már senki, a fazekasműhely - a megbízást tökéletesen félreértelmezve - malacokat állított elő. Az angol „pig" szó ugyanis malacot jelent.

A malacpersely a hátán díszelgő keskeny nyílással egy csapásra sláger lett, főként a gyerekek körében.

Miért van némelyik országban bal oldali közlekedés?

A bal oldali közlekedés sokkal régebbi keletű, mint a jobb oldali. Abból az ifdőből származik, amikor az emberek alapvetően lóháton járták az utakat. A középkorban a lovagok például az utak bal oldalán haladtak, hogy jobb kezükben - egy esetleges támadásra felkészülve - készenlétben tarthassák a kardjukat vagy lándzsájukat.

A jobb oldali közlekedés akkor terjedt el, amikor megerősödött a hajó– és csónakforgalom. Ha két evezős találkozik, célszerű jobbra elkerülniük egymást, hiszen a legtöbb ember jobb karja erősebb a balnál. Ezért a világ valamennyi vízi útján a jobb oldali közlekedés van előírva.

Az élénk vízi forgalmú országokban—például Németországban vagy Franciaországban—idővel az utakon is fölváltotta a jobb oldalon való közlekedés a bal oldalit. Ezzel szemben többek közt Nagy-Britanniában, Írországban, valamint Kelet-Ázsia szinte mindegyik országában (például Japánban) bal oldali közlekedéssel találkozunk.

Friederike Wilhelmi: Miért jön vissza a bumeráng?

Magyarok, akik lendítettek a világ kerekén

Kandó Kálmán (1869-1931) mérnök. Sokáig lehetetlennek tartották az új energiaforrás vasúti forgalomban való hasznosítását. Kandó ezt megcáfolta, mikor a gőzmozdonyok kiváltására—a világon elsőként—hosszú távolságokat teljesítő és nagy terhek szállítására képes villanymozdonyt hozott létre.

Az első, rendkívül nehéz hegyvidéki terepen megépített vasútpályát 1902-ben adták át Észak-Olaszországban.

- -

Villanymozdony

Mozdulj, mozdony,
húzd a terhed!
Miért nem lódulsz,
nincsen kedved?

Látom, miért állsz,
mi a hiba,
nem gőzzel jársz,
vasparipa,

áramszedőd
gyűjti össze
erőd,
az visz messze.

Galamb József (1881-1955) üzemmérnök, konstruktőr. Olyan autóra vágyott a világ, amely mindenki azámára megfizethető. Megvalósulását egy, a munkáját a Diósgyőr Vasgyárban kezdő feltalálónak köszönhetjük, aki 1905-től már Amerikában, Henry Ford gyárában dolgozott. Többedmagával megalkotta a Ford-T modell, becenevén Bádog Böske (Tin Lizzy) alkotórészeinek tervét. Az ő találmánya volt többek között a bolygóműves sebességváltó is. A világ első népautója olcsó volt, megbízható és könnyen kezelhető. Az 1908-tól 20 évig futószalagon gyártott járműből összesen 15 millió darab készült, megváltoztatva így az egész világ autóiparát. 1977-ben az évszázad autójának választották.

Ford-T modell

Két lámpája két kerek szem,
orra rácsos, ezüst,
farából, ha felkurblizzák,
felpöfög a füst.

Csuda könnyű bánni vele,
tolat, gyorsul, fordul,
vezetője egykettőre
megtanul ford-ul.

Galamblelkű, békés autó,
nem véletlenül:
tervezője Galamb József,
tülköl, ha beül.

Részlet Laik Eszter: Elmés lelemények című könyvéből

Szerencsemalac és elefánt

A malac szerencsét hoz, ugye, te is tudod? Ez a malacka ráadásul persely is! Tehát pénzt gyűjt neked! Nézzük, hogyan készítsd el! Egy üres tejesdobozt vonj be rózsaszín papírral. Az egyik széles oldalán vágj akkora rést, amin a pénzt be lehet majd dobálni. Érdemes százasokat, kétszázasokat gyűjtögetni, nyárra szép summa gyűlhet össze. Ha nem perselynek, hanem asztali tartónak szánod a kismalacot, az egész oldallapot is levághatod. A feje egy nagyobb kör, amit kartonból kell kivágnod, aztán ragassz rá háromszög-füleket, egy kisebb, sötét rózsaszín kartonkörből az orrát. A két pöttyöt biggyeszd oda és a szemét is rajzold meg. Egy szintén kör alakú kartonlapot spirál formában vágj végig óvatosan, majd kicsit húzkodd meg, hogy farkinca-szerűvé váljék. Végül a négy lábát, négy rózsaszín kartoncsíkot (lehet vaskos sonkaláb) ragassz az alapdoboz négy sarkára. Kész is a malacod! Legyen sok szerencséd 2020-ban!

Az elefántról is azt tartják, hogy szerencsét hoz. Pláne, ha felfelé mutat az ormánya. Ezt a kiselefántot két egyforma körből készítjük. Rajzolj körbe egy tányért, ez lesz a teste. Két ilyen kör szükséges. Az ábra szerint rajzold be a lábakat és az ormányát. Vágd ki, majd kisebb kört is vágj ki, aztán nyírd kétfelé. Ragaszd a fülek helyére, Ragaszd össze a nagy testet, hogy a négy lábán állni tudjon. Végül rajzold meg a szemeit.

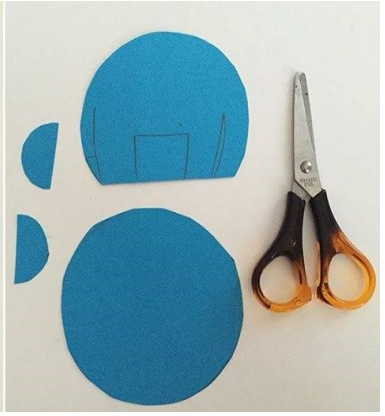

Olvastad már?

Astrid Lindgren: Juharfalvi Emil és Ida : A háromszázadik csíny

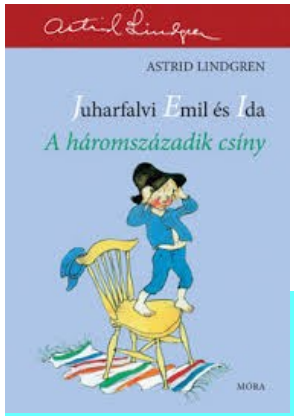

Juharfalvi Emil kalandjai folytatódnak! Astrid Lindgren klasszikussá vált kötetei mellett a Móra Könyvkiadó 2014-ben három új Emil-képeskönyvet is megjelentet Björn Berg színes illusztrációival. Ezek a történetek eddig még nem láttak napvilágot magyarul. Az első kötetben a svéd fiúcska segíteni akar édesapjának elpusztítani a házukban élősködő legyeket, és minden furfangját beveti, hogy elegendő légypapírhoz jusson. De lehetséges, hogy nagy buzgalmában túllő a célon??

„– Azért nyomorúság is van itt – mondta egyszer Lina. – Az a szörnyű sok hó télen, és a rengeteg sok légy nyáron! Na meg Emil, akinek mindig a csínyeken jár az esze: télen is, nyáron is. Van itt baj épp elég!”

Emil anyja szigorúan nézett rá, mert nem szerette, ha Emil csínyeit emlegeti valaki. Szomorkodott ő maga is eleget miattuk, nem hiányzott, hogy Lina róluk fecsegjen. Hanem hogy szörnyű sok a légy, azzal kénytelen volt egyetérteni. És milyen szemtelenek voltak!

Főleg vacsora idején, amikor a tanya minden lakója a nagy konyhaasztal köré ült, hogy nekilásson a húslevesnek – vagy másnak –, nosza jött mind a légy, mert ők sem akartak lemaradni.

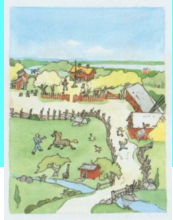

„– Legyet esztek? – sikoltott fel a papné.
– Nem… még nem. „

Jókedvű januárt!

A süngyerek éjszaka bolyong a kertben. Egyszercsak egy kaktusznak ütközik. Boldogan felkiált:

- De jó, hogy megtaláltalak, anyuci!

* * *

- Anya, lemehetek játszani?
- Ezzel a szakadt házinadrággal?
- Nem, a szomszéd Petivel.

- Anya, olvasgatok, amíg el nem alszom?
- Hát, persze, de egy perccel se tovább!

* * *

- Hová lett a tortaszelet a hűtőből?
- Odaadtam egy szegény, éhes kisgyereknek?
- Drága, jószívű kicsikém! Éa hol az a kisgyerek?
- Itt áll előtted, mami!

A decemberi rejtvények megfejtései

Radnóti Miklós Naptár című versének a novemberi versszakának hiányzó szavai:

„Délben ezüst telihold a nap ….”

Mesés találós - Ki lehet ő?

Piros a palástom,
Látja, ki nem színvak,
Többféleképp hívnak.
Hódprémes süvegem
kivírít a hóból,
szánom szarvas húzza,
s a kutyám se kóbor.
Hajdan krampusz kísért,
virgácsot is vittem,
Ablakon át lestem,
hogy ki a rossz itten.
Hanem az ilyesmi
másképp megy manapság:
Puttonyom kincseit
nem csak a jók kapják
A Télapó.

Írd be a meghatározásoknak megfelelő szavakat a hálóba, s ha ügyes voltál a színes oszlopban olvashatod össze a megfejtést.

1. szúnyog teszi
2. nyakmelegítő
3. Éva gyümölcse
4. kalózkincs rejteke
5. esőn áll
6. bejgli jelzője

C	S	Í	P
S	Á	L	■
A	L	M	A
L	Á	D	A
Á	Z	I	K
D	I	Ó	S

Húzd ki a karácsonnyal kapcsolatos szavakat a felsorolásból! Mi a kakukktojás?

ÁDVENT DÍSZÍTÉS **STRANDOLÁS**
MÉZESKALÁCS CSILLAGSZÓRÓ
CSOMAGOLÁS AJÁNDÉK FENYŐ

Szótagrendező — Rakd sorba a szótagokat, hogy ezzel a hónappal kapcsolatos szókapcsolat alakuljon ki!

TÉ LI SZÜ NET

Húzd ki a téli sporteszközöket, majd minden hatbetűs szót. A fennmaradó szavak közül húzd át a legrövidebbet és a leghosszabbat. Egyetlen szó maradt, ennek a jelentését rajzold le!

SÍLÉC FAKUTYA BOB
SZÁNKÓ LÓ VITORLÁSHAJÓ
CSILLAG KUTYASZÁN *KORCSOLYA*

Rejtvények januárra

A rejtvények megfejtéseit leadhatod a gyerekkönyvtárban és ha szerencséd van, kisorsolják a nevedet és ajándékcsomagot nyerhetsz.
Nosza, állj neki! Jó szórakozást!

Az alábbi mondatból hiányzik néhány betű. Vajon mi lehet az eredeti mondat?

N__ __ mi__ __d a__ __ ny, a__ i
f__ n__ l__k.

Ha a betűhálóból kihúzod a januári névnapokat, majd a megmaradt betűket összeolvasod : Naptár című versének hiányzó része alakul ki. Írd a pontozott vonalra!

A	F	A	S	I	M	O	N
Á	G	A	T	T	I	L	A
A	P	I	R	O	S	K	A
R	A	M	Ó	N	A	H	A
A	N	T	A	L	T	Á	R
F	R	U	Z	S	I	N	A
Á	B	E	L	K	E	V	E
G	E	N	O	V	É	V	A

Vacogón jön a tél,
a hideg január,
odanézz, csupa dér

……..

Mesés találós - Ki lehet ő?

Én vagyok a ……
Hét fejem van, egyik
szendereg a párnán,
másodikban furfang bugyborog
és ármány,
a harmadik olvas, orrán okulája,,
negyedik a tükör előtt
kalapját próbálja.
Ötödik énekel,
mint egy kis csalogány,
a hatodik előtt
nagy tál birkatokány,
a hetedik az ablakból
mind az utat lesi,
nem jön-e a lovag,
aki hét fejem lenyesi.

Ki adhatta fel a következő hirdetéseket? (A Bibliára gondolj)

- Hajnövesztő szert vennék. Sürgős jeligére.— …….
- Álomfejtő irodámat áthelyeztem a fáraó palotájába.—……..
- Gyorsan növő ricinus csemetét venne csalódott próféta.—……..
- Templomépítéshez szakmunkásokat keresek.—……..
- Hajóépítésben járatos ácsokat keresek.—……..

Keresd meg, kinek melyik az árnyképe! A pöttyöket a képével azonos színűre színezd!

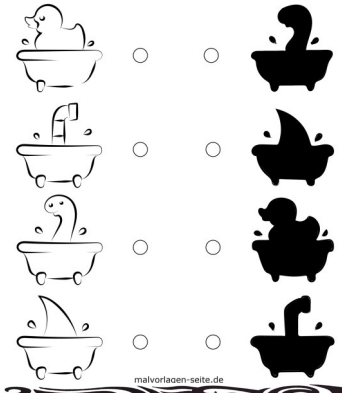

1. becézett János
2. egyik szülő
3. nem kicsi
4. békafajta
5. rossz kívánság
6. ravasz állat

Számolj és következtesd ki, melyik betű mennyit ér!

A + A = **2** A=__
2 - B = **0** B=__
Bx1010= __ __ __ _
B x 0 = __